

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на околната среда и водите
Басейнова дирекция "Западнобеломорски район"

28.11.2024 г.

X БДЗБР

Към П-01-421-[1]/28.11.2024

Signed by: MAKEDONKA GRAHOVSKA

ДО
ИНЖ. ИРЕНА ПЕТКОВА
ДИРЕКТОР НА РИОСВ - СОФИЯ
бул. „Цар Борис III” № 136, ет. 10
гр. София, 1618
п.к. 332

ОТНОСНО: *Изменение на инвестиционно предложение „Аварийно почистване на река Джубрена от натлак, храстовидна и дървесна растителност в урбанизираната територия на с. Крайници, община Дупница, област Кюстендил“, с възложител община Дупница*

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПЕТКОВА,

След преглед на представената допълнителна информация за горепосоченото инвестиционно предложение за издаване на становище по компетентност във връзка с изискванията на чл. 12, ал. 5 от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони*, Ви уведомявам, че същото е допустимо с ПУРБ на ЗБР (2016-2021) и ПУРН на ЗБР (2022-2027) при спазване разпоредбите на Закона за водите и условията, описани в настоящото становище.

1. Предмет на представеното за разглеждане инвестиционно предложение е аварийно почистване на река Джубрена от натлак, храстовидна и дървесна растителност в урбанизираната територия на с. Крайници, община Дупница, област Кюстендил. Участъкът е с обща дължина 1060 м, като преминава през регулацията на с. Крайници и създава реална опасност от преливане на води извън речното корито и заливане на близко разположени жилищни сгради.

За почистване и възстановяване на проводимостта на речното легло на р.Джубрена в участъка от 1060 м е извършен оглед, на базата на който са определени основни нарушения.

Предлаганите промени в инвестиционното предложение, произтичат от детайлно разработения работен проект по части Геодезия, Хидротехническа, ПУСО, ПБЗ, Пожарна безопасност и Хидроложки доклад за аварийно почистване на р.Джубрена от натлак, храстовидна и дървесна растителност в урбанизираната територия на с.Крайници, с цел предпазване от наводнение при проливни и продължителни атмосферни валежи, които биха

довели до прииждане на реката и излизане от нейното корито.

В разработения работен проект освен отстраняване на натрупаните отпадъци, както и самораслата растителност – храсти и дървета във водното течение и по прилежащите брегове и почистване на натлак са включени и следните дейности:

- Направа и разваляне на временни рампи и пътища за достъп до коритото;
- Изкоп земни маси на отвал;
- Оформяне на земни откоси и други.

С проекта е разработено почистване на коритото на реката, като профила на почистване е съобразен със съществуващото корито и мостовите в участъка по реката. Съществуващото средно корито/кюне/ се запазва, като само се оформя и почиства на места където има натлак. Механизацията по изкопите ще работи при утежнени условия с наличие на вода в коритото

Дейностите са насочени към предотвратяване рисковете от наводнения, опазване живота и здравето на населението, устойчиво развитие, опазване и подобряване на околната среда и управление на риска. Предвидените са дейности, които ще се извършват в границите на водния обект-р.Джубрена и прилежащите брегове.

2. Дейностите, предмет на ИП, ще засегнат повърхностен воден обект р.Джубрена, част от повърхностно водно тяло с код BG4ST600R035 *“р. Джубрена от изворите до вливане в р. Тополница”*. В ПУРБ на ЗБР (2016-2021г.) тялото е определено в „умерено“ екологично и „неизвестно“ химично състояние. Видно от Приложение 5.1.1 от Раздел V – Актуализация на списъка на целите за опазване на околната среда в ПУРБ на ЗБР (2016-2021), елементите за качество, с отклонения от доброто екологично състояние са БЕК - МЗБ, МФ, ФБ и Риби; по основни ФХ показатели - разтворен O₂, N-NH₄, N-NO₂, N-NO₃, N- общ, P-PO₄, P общ. Тялото е определено в изключение за екологично състояние по чл. 156в, т. 1 (в) от Закона за водите и чл. 4.4 от Рамкова директива за водите. Поставената екологична цел за водното тяло е постигане на добро състояние за показатели с отклонения до 2021 г.

** По-подробна информация е представена в Приложения 5.1.1. и 5.1.2.а, Раздел V, ПУРБ на ЗБР (2016-2021), публикуван на сайта на БДЗБР.*

Към настоящия момент е финализиран Проект на Плана за управление на речните басейни (ПУРБ) за Западнобеломорски район за басейново управление, с период на действие до 2027г. Проектът на ПУРБ за ЗБР (2022-2027г.) е публикуван за консултации и писмени становища на интернет-страницата на Басейнова дирекция „Западнобеломорски район“ на следния адрес: www.wabd.bg.

Съгласно проекта на ПУРБ 2022-2027г., Раздел 4 и Раздел 5, състоянието на водното тяло BG4ST600R035 *“р. Джубрена от изворите до вливане в р. Тополница”* е „много лошо“ екологично състояние и „добро“ химично състояние. Поставената екологичната цел за водното тяло е постигане на добро екологично състояние за елементи за качество и показатели с отклонения от доброто ЕС; Запазване и недопускане влошаването на екологичното състояние на останалите качествени елементи и показатели; Запазване, поддържане и недопускане на влошаване на доброто химично състояние по всички приоритетни вещества. Тялото е поставено в изключения от доброто състояние по чл. 156в т.1(а) и (в) от ЗВ и чл. 4.4 от РДВ.

Дейностите ще се осъществят в ограничен участък от водния обект, в ограничена площ от водосбора на повърхностното ВТ. Като се има предвид, че въздействието върху състоянието на водното тяло ще бъде краткотрайно, в малък и ограничен участък от него, не би следвало да се очаква реализирането на ИП да доведе до влошаване на химичното и екологичното състояние на водното тяло.

3. Предвиденият за почистване участък, към настоящия момент не попада в границите на санитарно-охранителни зони около водоизточници и съоръжения за питейно-битово водоснабдяване и водоизточници на минерални води, по смисъла на чл. 119, ал. 4 от Закона за

водите.

4. Предвиденият за почистване участък не попада в границите на зони за защита на водите, по смисъла на чл. 119а, ал. 1, т. 5 от Закона за водите.

5. Мерки в ПУРБ на ЗБР (2016-2021г.) – В Приложение 7.2.г. „Програма от мерки за повърхностни и подземни водни тела“ от Раздел VII, са разписани мерки, основни и допълващи, с които се цели постигане на добро състояние, чрез изпълнение на конкретни действия.

** По-подробна информация за всички мерки и действия към тях за поддържане на доброто състояние на водните тела, е налична в Приложение 7.2.г. „Програма от мерки за повърхностни и подземни водни тела“ от Раздел VII на ПУРБ на ЗБР (2016-2021), публикувана на сайта на БДЗБР.*

Следва да се има предвид, че на 30.03.2024г. е публикуван и обявен на обществеността за консултации и писмени становища Проект на ПУРБ 2022-2027г., който ще бъде с период на действие до 2027 г. Проектът на ПУРБ и Програмата от мерки към него са публикувани и публично достъпни на интернет страницата на БД ЗБР: www.wabd.bg, в секция ПУРБ, ПУРБ на ЗБР (2022-2027). В проекта на ПУРБ (2022-2027г.) за цитираното водно тяло са заложени мерки - Недопускане на нови негативни промени в хидроморфологичния режим на водните тела с идентифициран значим хидроморфологичен натиск; Провеждане на проучвателен мониторинг за установяване източниците на натиск при установено влошаване на състоянието на водното тяло и неустановен източник на този натиск и др.

При реализиране на дейностите по ИП е необходимо за бъдат спазвани приложимите мерки за изпълнение при прилагането на ПУРБ 2016-2021г. в БДЗБР съгласно Становище по Екологична оценка № 4-2/2016г.

- При изпълнение на проектите, свързани със структурни мерки от ПоМ да се поставят условия и да се осигурят механизми за контрол с цел ограничаване на неорганизираните емисии при ремонтни, строителни и транспортни дейности;

- При прилагане на мерките, свързани със строителство, да не се допуска замърсяването на речните легла със строителни материали и гориво-смазочни материали от строителната техника;

- Строителните работи при изпълнение на структурни мерки от ПУРБ да се извършват за кратък период извън размножителния сезон на животинските видове, от март до юли, за да се намалят въздействия като смъртност и безпокойство на видовете животни, предмет на опазване.

Подобна информация е представена в Приложение 13.3.6.а, Раздел XIII, ПУРБ 2016-2021 г., публикувани на сайта на БДЗБР.

6. Мерки в ПУРН на ЗБР (2022-2027г.) – Към настоящия момент е одобрен План за управление на риска от наводнения (ПУРН) за Западноромански район за басейново управление, за периода 2022-2027г., изготвен на основание чл. 146о, ал. 1 от Закона за водите, с актуализирани РЗПРН, утвърдени със Заповед № РД-802/10.08.2021 г. на Министъра на околната среда и водите.

Съгласно изготвените карти на заплахата и риска от наводнения, предвиденият за почистване участък попада в РЗПРН с код BG4_APSFR_ST_07 – „р. Джерман – от гр. Дупница до с. Джерман“ и в граници на заливане при наводнения с вероятност за повторно настъпване 20 г. (5%), 100 г. (1%) и 1000 г. (0,1%) вълна. Определеният тип наводнение за картиране на заплахата и риска от наводнения е речно и дъждовно-поройно.

По отношение на териториалния обхват района е разширен значително. Добавен е нов участък надолу по течението на р. Джерман, така че да обхване едноименното село. Към този участък са включени и два леви притока на р. Джерман, протичащи през с. Джерман за изследване на

дъждовни-внезапни (поройни) наводнения. Към района са добавени и три нови реки за изследване на речен тип наводнения: Гюбрена(Джубрена) от с. Крайници до вливането ѝ в р. Джерман, р. Отовица през с. Самораново и р. Бистрица през гр. Дупница. Направена е корекция на геометрията на линията, която представя РЗПРН, с цел прецизиране. Районът обхваща долината на р. Джерман и притоците ѝ Гюбрена, Отовица, Бистрица и два безименни притока през с. Джерман. Определените типове наводнения, за картиране на заплахата и риска от наводнения по ДН са:

- Речно наводнение – Джерман, Гюбрена, Отовица, Бистрица;
- Дъждовно-внезапно (поройно) наводнение - два безименни притока на р. Джерман, протичащи през с. Джерман.

В ПУРН на ЗБР (2022-2027г.) в Приложение Ж е разработена програма от мерки, насочена към намаляване на риска от наводнения, като част от мерките са планирани за конкретни РЗПРН, а други са общи за района на басейново управление (РБУ) и могат да бъдат прилагани и на места извън РЗПРН. Дейностите, предмет на ИП, се явяват изпълнение на мярка съгласно ПУРН, а именно:

•Мярка с код М33-В15с - „Поддържане на проводимостта и почистване от растителност”. Заложените дейности са за осигуряване проводимост на реката и снижаване на риска от вредното въздействие на водите и риска от наводнения и са в изпълнение на изискванията за постоянна защита от вредното въздействие на водите съгласно ЗВ.

При реализиране на дейностите по ИП е необходимо за бъдат спазвани и прилагани приложимите мерки и условия за предотвратяване, намаляване или възможно най-пълно отстраняване на предполагаемите неблагоприятни последствия съгласно Становище по Екологична оценка № 7-5/2023г., а именно:

- За целите на изпълнение на мярка М3 3-В 14а: „Отстраняване на тиня, наноси и на запушвания на речните легла “ заявителят да представи данни за проведени хидравлични изчисления, с които се доказва, че дейностите се извършват само до възстановяване на естественото състояние/дълбочина на водния обект (в границите на водния обект) и/или на напречния профил на коригираните участъци.

- Изпълнението на всички мерки, включващи инфраструктура, следва да бъде съобразено с размножителните периоди, периодите на миграция и други екологично значими моменти от екологията на консервационно значимите видове, вкл. птици, които попадат в териториалния обхват на конкретната мярка;

- Да не се допуска в крайбрежните заливаеми ивици и земи на водохранилищата депониране и третиране на отпадъци, строителство и миене и обслужване на транспортни средства и техника, съгласно на чл. 134 от ЗВ.

- Използване на строителна и транспортна техника в добро техническо състояние за предотвратяване замърсяването на повърхностните води с петролни продукти.

7. Забрани и ограничения предвидени от Закона за водите и нормативната база към него:

- Използването на водите и водните обекти се осъществява при условията и по реда на Глава трета от Закона за водите, в т. ч. при не нарушаване на обществените интереси (съгласно чл. 49 от ЗВ).

- ИП подлежи на разрешителен режим по реда на Глава четвърта от ЗВ (в т. ч. разпоредбите на чл. 60, във връзка с чл. 46, ал. 1, от ЗВ), в съответствие с изискванията, определени в Наредбата за ползването на повърхностните води.

- Съгласно чл. 138, ал. 4 от ЗВ, постоянната защита включва дейностите, възложени на изпълнителя на задължението за извършване на обществени услуги за защита от вредното въздействие на водите.

- Дейностите по поддържане проводимостта на речните легла по смисъла на чл. 138, ал. 4, т.5 от Закона за водите, следва да се извършват съгласно разпоредбите на чл. 140 от Закона за водите. Компетентен орган по поддържане на проводимостта за участъци в границите на урбанизираната територия е кметът на общината, който спазва редът, установен в разпоредбите на чл. 140, ал.4:

- ✓ назначава със заповед междуведомствена комисия, включваща представители на Главна дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението" - МВР, съответната басейнова дирекция, съответната РИОСВ, Изпълнителната агенция по горите, общината, експерти-еколози и други технически лица;
- ✓ ежегодно със заповед определя участъците от реката, чиято проводимост е намалена по причини, изискващи дейностите по ал. 3, въз основа на констативен протокол, получен чрез оглед от общинската администрация на състоянието на речните легла в границите на населените места;
- ✓ одобрява протокола и програмата по т. 3, буква "д" от чл. 140 от ЗВ;
- ✓ уведомява областния управител, ако с протокола по т. 3, буква "д" е установено, че е необходимо почистване на некоригирани участъци;
- ✓ възлага обществена поръчка по реда на Закона за обществените поръчки за избор на изпълнители, за изпълнение на програмата по т. 3, буква "д" по обособени позиции; в договорите за възлагане се определят и местата за извозване на отстранените отпадъци; за всяка обособена позиция се сключва договор за инвеститорски контрол;
- ✓ включва почиствените участъци в програмата за стопанисване на общината.

- Съгласно § 1., т. 7 от Допълнителната разпоредба към Наредбата за ползването на повърхностните води): "Изземване на наносни отложения във връзка с предвидени дейности за почистване на речното легло" е отнемане на натрупани наносни коси по бреговете или острови, когато е необходимо за осигуряване на проводимост, без да се извършва дейност под нивото на активното дъно на реката. В случай на наличие на наносен остров в коригиран участък, изземването да се извършва само ако е застрашена проводимостта, до кота, не по-дълбока от проектна кота на дъното на корекцията.“

- Съгласно чл. 140, ал. 3, т. 2 от ЗВ следва да се премахват единствено израсналите във водното течение дървета, дънери, храсти и всички паднали или с опасност да паднат дървета.

- Процедирането с отстранения от речното легло дървен материал е необходимо да се осъществи в съответствие с разпоредбите на чл. 140, ал. 9 - ал. 12 от ЗВ.

- Съгласно чл. 140, ал. 12 от ЗВ - При извършване на планирани или аварийни дейности, свързани с поддържане на проводимостта на реки, дерета и отводнителни съоръжения, изпълнителят уведомява предварително или при първа възможност в случай на аварийна ситуация съответните териториални структури на областна администрация, басейнова дирекция и в случай, че почистването включва отстраняване на насаждения - Изпълнителната агенция по горите, по отношение на които е приложима ал. 9;

- Съгласно чл. 143 от Закона за водите за защита от вредното въздействие на водите се забранява: нарушаването на естественото състояние на леглата, бреговете на реките и крайбрежните заливаеми ивици; намаляването на проводимостта на речните легла, включително чрез баражи и прагове, без съответното разрешително; използването на речните легла като депа за отпадъци, земни и скални маси; извършването на строежи над покритите речни участъци; съхраняването или складирането на материали, които в значителна степен биха увеличили унищожителната сила на водата при наводнения.

8. Мотивирана оценка на значителното въздействие върху водите и водните екосистеми

– С реализирането на дейностите, предмет на инвестиционното предложение, ще бъде осигурена необходимата превенция и защита от вредното въздействие на водите в разглеждания участък. Предвидените дейности не следва да окажат негативно влияние върху водите в района и върху заложените цели за постигане на тяхното добро състояние при спазване разпоредбите на Закона за водите, и описаните условия, които ще доведат до минимизирането на потенциални негативни ефекти от извършването на земни работи в речното легло, брегове и крайбрежните зони:

- Да не се използва речното легло и прилежащите земи за депо за строителни отпадъци, земни и скални маси;
- Да не се допуска замърсяването на речните легла със строителни материали и гориво-смазочни материали от строителната техника;
- Да не се допуска замърсяване на почвите, ерозия, свлачища и други деградационни процеси;
- При почистване на крайречна растителност, е необходимо в екипа да бъде включен и лесовъд, който да определи сроковете, методите и начините за премахването на дървесната растителност;
- Извършването на дейностите по почистване трябва да се извършва в периоди на маловодие;
- Продължителността на работните дейности следва да бъде възможно най-кратка;
- Дейностите следва да бъдат временно преустановени в случай на силни валежи и формиране на високи води. При това всичката техника, иззет и временно депониран в терасите наносен материал и растителност трябва да бъдат своевременно транспортирани извън очакваната зона на заливане;
- Иззетият от речното корито материал следва да се транспортира и депонира извън зоната на заливане, за да се избегне връщането му обратно в речното корито при високи води. Депонирането на иззетия материал в райони със значителен потенциален риск от наводнения не следва да се допуска.

28.11.2024 г.

X

Станислава Иванова
Директор на БДЗБР
Signed by: STANISLAVA IVANOVA